

УДК 342.951

DOI: 10.31733/2078-3566-2021-4-209-215

Віталій КОЗИН[©]

аспірант

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

АДМІНІСТРАТИВНА ТА ФІНАНСОВО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ВИДИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ

Досліджено правові питання розмежування адміністративної та фінансово-правової відповідальності як видів юридичної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері. Законодавчі зміни, які відбулися в Україні, дозволяють вести мову про фінансово-правову відповідальність як самостійний вид юридичної відповідальності.

Констатується, що бюджетним порушенням є вчинене порушення бюджетного законодавства, інших нормативних правових актів, що регулюють бюджетні правовідносини, та договорів, на підставі яких надаються кошти з бюджету, дію чи бездіяльність фінансового органу, головного розпорядника бюджетних коштів, розпорядника бюджетних коштів, одержувача бюджетних коштів, за вчинення якого Бюджетним кодексом України передбачено застосування бюджетних заходів примусу.

Фінансово-правова відповідальність у бюджетній сфері є самостійним видом юридичної відповідальності. Основним критерієм, що свідчить про самостійність фінансово-правової відповідальності, є самостійність фінансового права, а також специфіка предмета і методу правового регулювання фінансового права.

Ключові слова: адміністративна відповідальність, фінансово-правова відповідальність, бюджетне законодавство, бюджетне правопорушення, бюджетна сфера.

Постановка проблеми. Визначення фінансового права як самостійної галузі права зумовлює необхідність обґрунтування самостійної природи фінансово-правової відповідальності. Дослідження даного питання є актуальним, зокрема, для визначення структури інституту фінансово-правової відповідальності, оскільки норми, що закріплюють фінансово-правову відповідальність, спрямовані на регулювання та охорону певного виду суспільних відносин, що входять до предмету фінансового права.

Фінансово-правова відповідальність є однією з базових категорій фінансового права, що значною мірою визначає місце та роль правового регулювання фінансових відносин в системі вітчизняного права. Розвиток фінансово-правової відповідальності зумовлюється економічними змінами, що мають місце в нашій державі, – змінами форм та методів державного управління, створенням нових державних органів та інституцій, намаганням запровадити дієвий механізм ринкового регулювання з мінімальним, проте необхідним державним впливом.

Законодавчі зміни, що відбулися в Україні з часів здобуття незалежності дозволяють вести мову щодо фінансово-правової відповідальності, як самостійного виду юридичної відповідальності. Варто зазначити, що інститут фінансового права, на сьогодні, знаходиться на стадії становлення, а відтак є проблеми, що вимагають законодавчого опрацювання. Однак у юридичній літературі існує точка зору, що її юридична природа носить адміністративно-правовий характер, а фінансово-правова відповідальність є різновидом адміністративної відповідальності.

Аналіз публікацій, у яких започатковано вирішення цієї проблеми. Дослідженню окремих питань розмежування адміністративної та фінансово-правової відповідальності як видів юридичної відповідальності за правопорушення у бюджетній сфері, приділялася увага в працях вітчизняних та закордонних дослідників права у галузях теорії держави і права, адміністративного та фінансового права, зокрема: В. Авер'янова, О. Андрійко, А. Берлача, Л. Воронової, О. Гетманець, Е. Дмитренко,

© В. Козін, 2021

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-4397-8570>

vitalykozin83@gmail.com

І. Заверухи, А. Іванського, А. Касьяненка, О. Кузьменко, М. Кучерявенка, А. Монаєнка, О. Музики-Стефанчук, О. Орлюк, В. Ортинського, О. Остапенка, П. Пацурківського, Ю. Ровинського, Л. Савченко, І. Сікорської, О. Соколова, А. Суббота, С. Теленика, В. Чернадчука, Н. Якимчук та ін. Проте відсутність у юридичній науковій думці єдиного погляду на правову природу відповідальності в бюджетній сфері, а також останні законодавчі зміни зумовлюють додаткову актуальність зазначеного питання.

Мета статті полягає у визначенні правової природи юридичної відповідальності в бюджетній сфері, зокрема, розмежуванні поняття адміністративної та фінансово-правової відповідальності за бюджетні правопорушення.

Виклад основного матеріалу. У сучасній теорії права майже не викликає дискусії самостійність фінансового права як галузі права. Так, фінансове право вважається самостійною галуззю права, а в якості основного відмежовуючого критерію називається метод правового регулювання. Фінансове право, як самостійна галузь права, що відокремилась у процесі спеціалізації законодавства з адміністративного права. Вона не могла відокремитися частково, залишивши інститут відповідальності в адміністративному праві. Адже наявність відповідальності є обов'язковою рисою методу правового регулювання суспільних відносин і додатковим критерієм самостійності галузі права.

Сучасний етап розвитку науки фінансового права, науковці пов'язують із розвитком суспільних відносин, що виникають у процесі формування, розподілу, використання публічних фондів як на рівні держави, так і регіонів, та їх контролю для виконання державою власних функцій та завдань. У фінансовій діяльності держави та органів місцевого самоврядування постійно виникають нові фінансові відносини, що пов'язані з розвитком сучасного матеріального виробництва, ринкових умов господарювання та міжнародних зв'язків [1; 2].

Як слушно зазначає професор А. Ковальчук, органічне поєднання фінансових ресурсів держави і публічного фінансового капіталу являє собою загальнонаціональні (суспільні) фінансові ресурси, що переважно явно виступають об'єктом фінансово-правового регулювання. Таким чином, фінансовим правом регулюються фінанси держави й та частина недержавних фінансів, що запускається до подальшого обігу як фінансовий капітал й інвестиційний ресурс та використовується як джерело фінансування загальнонаціональних програм і проєктів [3].

У теорії права визначити правову природу інституту відповідальності можна тільки після визначення предмета та методу відповідної галузі права. Надалі, вважаємо за доцільне визначитися, що є предметом фінансового права та особливості його методу. Зазначене дозволить відмежувати фінансово-правову відповідальність від адміністративної та визначити правову природу та структуру інституту фінансово-правової відповідальності.

По-перше, варто з'ясувати, які суспільні відносини входять в предмет адміністративного права. Так, предметом адміністративного права виступають суспільні відносини, що виникають у зв'язку зі здійсненням органами державної влади, у першу чергу виконавчої, наданих їм владних повноважень із підтримання належного функціонування економічної, військової, політичної, соціально-культурної систем країни, а також щодо охорони громадського порядку та громадської безпеки. Загалом, можна стверджувати, що до предмету адміністративного права не входять відносини, що виникають в процесі фінансової діяльності держави.

У науковій літературі зазначається, що юридична відповідальність за правопорушення у бюджетній сфері має системний, міжгалузевий характер, що зумовлює доцільність розгляду її за схемою: юридична відповідальність у цілому (як система) – види юридичної відповідальності (як підсистеми) – підвиди юридичної відповідальності (як елементи системи) – норма, що передбачає юридичну відповідальність (як первинний елемент). Окрім того, наголошується, що у теорії права відсутнє єдине розуміння суті юридичної відповідальності. У термінологічно-понятійних словниках, юридична відповідальність розглядається як державний примус до виконання конкретних вимог права; правовідносини в яких кожна зі сторін зобов'язана відповідати за свої вчинки перед іншою стороною, державою і суспільством [4-5].

Деякі науковці включають до предмета фінансового права суспільні відносини, що виникають у процесі діяльності щодо формування, розподілу, перерозподілу і використання публічних грошових фондів (фінансових ресурсів) з метою реалізації

завдань публічного характеру.

Таким чином, на відміну від адміністративного права, предмет фінансового права складають відмінні групи суспільних відносин, що охороняються переважно нормами фінансового права, зокрема фінансово-правовою відповідальністю. Це твердження є справедливим, зокрема для бюджетних правовідносин.

Своєрідність методу правового регулювання є іншою вагомою ознакою, що свідчить про самостійність фінансового права. Як відомо, до структури методу правового регулювання в якості однієї з основних складових включають заходи державного примусу, що застосовуються у випадках порушення встановлених прав та правопорядку. Відповідно, існування методу фінансового права обумовлює наявність самостійної відповідальності та передбачених санкцій.

Незважаючи на наявні суперечки відносно предмета фінансового права, у науковців не виникає сумнівів щодо його самостійності. У процесі регулювання окремих відносин можливим є перетин предмета адміністративного права з предметом фінансового, однак така ознака свідчить про системність українського права і юридичної відповідальності. У предмет адміністративного права не входять фінансові правовідносини, особливість яких викликає необхідність застосування фінансово-правового методу регулювання. Більшість приписів у таких відносинах виходить від фінансових органів держави, спеціально створених для здійснення фінансової діяльності.

У предметі фінансового права можна виділити окрему групу фінансових правовідносин: податкових, бюджетних, банківських, валютних. У зв'язку з цим оформилися підгалузі податкового та бюджетного права, інститути, що регулюють валютні відносини, відносини між Національним банком України та комерційними банками. Відповідно до цих сфер фінансових правовідносин, що входять у предмет фінансового права, виділилися різновиди фінансово-правової відповідальності: податкова, бюджетна, банківська та інші.

Однак в юридичній науковій літературі можна знайти й інші точки зору. Так, деякі вчені вважають бюджетну відповідальність самостійним видом юридичної відповідальності. Та наголошують на неможливості розглядати бюджетну відповідальність у відриві від фінансово-правової відповідальності. Перш за все, тому, що бюджетне та фінансове право співвідносяться як частина і ціле, як правовий інститут, який збільшився до розмірів підгалузі, і включає в себе цей інститут галузі права.

Інші вчені вважають фінансово-правову відповідальність різновидом адміністративної. Однак їхня позиція дуже суперечлива. З одного боку, вони вважають фінансове право самостійною галуззю права, а з іншого – фінансово-правову відповідальність визначають як різновид адміністративної.

Тоді виникає питання: чому ці норми відносять до адміністративних, хоча містяться вони абсолютно в іншій галузі права й у нормативно-правовому акті, що відноситься до іншої галузі законодавства? Зазвичай прийнято говорити про невеликі за обсягом норми іншої галузевої приналежності в нормативно-правовому акті, в цілому відноситься до іншої галузі права. Однак, законодавчий масив норм про фінансово-правову відповідальність не можна назвати невеликим за обсягом. Для цього достатньо звернутися до основоположних нормативно-правових актів, що встановлюють фінансово-правову відповідальність. Фінансово-правова відповідальність у бюджетній сфері закріплена, зокрема, у Бюджетному кодексі України. У БК України контролю за дотриманням бюджетного законодавства та відповідальності за порушення бюджетного законодавства присвячено Розділ 5.

Суперечливість суджень вчених, що визначають адміністративну природу фінансово-правової відповідальності, очевидна. Отже, сама норма має фінансово-правовий характер, є частиною фінансового права, а відповідальність за її порушення (яка і передбачена цією нормою) є адміністративною.

Варто зазначити, що на сьогодні в Україні відсутнє законодавче визначення поняття «адміністративна відповідальність». Проте особливих труднощів у правозастосовній діяльності такої порядку справ не викликає, а визначення адміністративної відповідальності, сформульовані вченими, не містять суттєвих відмінностей. Окрім того, у науковій літературі побутує думка щодо необхідності саме нормативною визначення вищезгаданого поняття, оскільки, для того щоб поняття використовувалося в суспільстві ефективно, запам'ятовувалось людьми, ставало

часткою їх правосвідомості, йому потрібно дати визначення в законодавчому акті [6].

Перейдемо до дослідження інших ознак, що свідчать про самостійність фінансово-правової відповідальності у бюджетній сфері: кодифіковані нормативно-правові акти; підстави відповідальності; природа об'єкта правопорушення; характер санкцій; порядок їх застосування до винних осіб.

Дослідити ознаки, що свідчать про самостійність фінансово-правової відповідальності у бюджетній сфері, необхідно в порівнянні з аналогічними ознаками адміністративної відповідальності. Використання порівняльно-правового методу дослідження дозволить отримати додаткові докази самостійної природи фінансово-правової відповідальності. Відтак, адміністративна відповідальність передбачена виключно в Кодексі України про адміністративні правопорушення.

Варто наголосити на ще одному протиріччі в судженнях прихильників віднесення фінансово-правової відповідальності у бюджетній сфері до адміністративної: слідуючи їх логіці, можна зробити висновок, що за вчинення фінансового правопорушення застосовується міра адміністративної відповідальності, яка КУпАП не передбачена, але це суперечить принципу законності юридичної відповідальності, оскільки санкції за вчинення правопорушень повинні міститися в тому нормативно-правовому акті, у якому визначено саме правопорушення. Вичерпний перелік заходів адміністративної відповідальності міститься в Кодексі України про адміністративні правопорушення, і вони не закріплені в інших нормативно-правових актах.

Досліджуючи місце та сутність бюджетної відповідальності, слід з'ясувати природу бюджетних порушень та бюджетних заходів примусу. Так, бюджетним порушенням є вчинене порушення бюджетного законодавства, інших нормативних правових актів, що регулюють бюджетні правовідносини, та договорів, на підставі яких надаються кошти з бюджету, дію чи бездіяльність фінансового органу, головного розпорядника бюджетних коштів, розпорядника бюджетних коштів, одержувача бюджетних коштів, за вчинення якого БК України передбачено застосування бюджетних заходів примусу. Слід підкреслити обмежений та вичерпний перелік осіб, якими можуть бути вчинені бюджетні порушення.

Щодо характеру впливу контролюючих органів слід зазначити, що такий вплив не можна зводити лише до систематичного спостереження, оскільки до повноважень контролюючих органів відноситься накладення стягнень, прийняття нормативних рішень тощо [7].

Бюджетні заходи примусу за вчинення бюджетного порушення застосовуються фінансовими органами та органами Казначейства України (посадовими особами) на підставі повідомлення органу державного фінансового контролю [8].

Бюджетні заходи примусу застосовуються на підставі повідомлень органів фінансового контролю на адресу фінансових органів, у вигляді обов'язкових до розгляду документів, що містить підстави для застосування бюджетних заходів примусу.

Згідно з Бюджетним кодексом, за порушення бюджетного законодавства до учасників бюджетного процесу можуть застосовуватися такі заходи впливу:

- 1) попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо усунення порушення бюджетного законодавства;
- 2) зупинення операцій із бюджетними коштами;
- 3) призупинення бюджетних асигнувань;
- 4) зменшення бюджетних асигнувань;
- 5) повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету;
- 6) зупинення дії рішення про місцевий бюджет;
- 7) безспірне вилучення коштів з місцевих бюджетів;
- 8) інші заходи впливу, що можуть бути визначені законом про Державний бюджет України [9].

Д. Шутлів, досліджуючи державний примус у сфері бюджетних відносин, пропонує класифікувати бюджетні правопорушення залежно від:

- 1) форми вчинення на: а) дії (включення недостовірних даних до бюджетних запитів, нецільове використання бюджетних коштів та ін.); б) бездіяльність (неподання проекту закону про Державний бюджет у встановлений строк, відсутність інструкції з підготовки бюджетних запитів як одного з документів, відповідно до яких основні розпорядники бюджетних коштів складають бюджетні запити);
- 2) стадії бюджетного процесу на правопорушення, вчинені під час: а) складання

проектів бюджетів; б) розгляду проектів та прийняття закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет); в) виконання бюджетів, внесення змін до них; г) підготовки та розгляду звіту щодо виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього;

3) суб'єкта правопорушення на вчинені: а) посадовими особами органів державної влади; б) посадовими особами органів місцевого самоврядування; в) головними розпорядниками бюджетних коштів; г) розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів;

4) різновиду норм, що порушуються, на порушення: а) матеріальних норм; б) процесуальних норм;

5) об'єкта бюджетних правовідносин на порушення щодо: а) капітального об'єкта (нецілкове використання бюджетних коштів, надання кредитів з бюджету з порушенням вимог Бюджетного кодексу України та ін.); б) координаційного об'єкта (порушення встановленого порядку або термінів подання проекту закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет) на розгляд Верховної Ради України та ін.) [10].

Заходи фінансово-правової відповідальності за бюджетні порушення подані в ст. 117 БК України. У той час, як адміністративні стягнення закріплені в ст. 164-12 КУпАП. Провівши порівняння, можна помітити, що не всі заходи адміністративної та фінансово-правової відповідальності тотожні. Збігається тільки штраф, і всі судження про те, що штраф існує в адміністративному праві, а отже, фінансові санкції є різновидом адміністративних, позбавлені вагомих підстав. Отже, штраф передбачений і в кримінальному праві, але тоді маємо зробити абсурдний висновок: кримінальний штраф є різновидом адміністративного штрафу або, навпаки, адміністративний штраф є різновид кримінального.

Варто зазначити, що Кодексом України про адміністративні правопорушення передбачена стаття 164-12. Порушення бюджетного законодавства, якою встановлено відповідальність за «включення недостовірних даних до бюджетних запитів, що призвело до затвердження необґрунтованих бюджетних призначень або необґрунтованих бюджетних асигнувань; порушення вимог Бюджетного кодексу України при здійсненні попередньої оплати за товари, роботи та послуги за рахунок бюджетних коштів, а також порушення порядку і термінів здійснення такої оплати; здійснення платежів за рахунок бюджетних коштів без реєстрації бюджетних зобов'язань, за відсутності підтвердних документів чи при включенні до платіжних документів недостовірної інформації, а також безпідставна відмова у проведенні платежу органами, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів; порушення вимог Бюджетного кодексу України під час здійснення витрат державного бюджету (місцевого бюджету) у разі несвоечасного набрання чинності законом про Державний бюджет України (несвоечасного прийняття рішення про місцевий бюджет) на відповідний рік» [11; 12].

Однакові назви деяких санкцій, що існують у різних галузях права, обумовлені системністю юридичної відповідальності. Заходи фінансово-правової відповідальності за порушення бюджетного законодавства сформульовані в БК України, а не в КУпАП. За своїми характеристиками вони істотно відрізняються. Поняття адміністративного правопорушення не охоплює поняття бюджетного порушення.

Висновки. Підсумовуючи, слід зазначити, що фінансово-правова відповідальність у бюджетній сфері є самостійним видом юридичної відповідальності. Основним критерієм, що свідчить про самостійність фінансово-правової відповідальності, є самостійність фінансового права, а також специфіка предмета та методу правового регулювання фінансового права.

Додатковими ознаками, що доводять самостійність фінансово-правової відповідальності в бюджетній сфері, є:

- наявність кодифікованого нормативно-правового акта – Бюджетного кодексу України, що встановлює фінансово-правову відповідальність, та є джерелом фінансового права та наявність підзаконних нормативно-правових актів, що закріплюють процедурні моменти застосування фінансово-правової відповідальності;
- різні підстави фінансово-правової та адміністративної відповідальності;
- законодавче закріплення поняття бюджетного порушення;
- різний порядок притягнення до фінансово-правової та адміністративної відповідальності.

Фінансове право є самостійною галуззю права, відповідно – усі входні в нього правові інститути володіють самостійністю, зокрема фінансово-правовою відповідальністю. Таким чином, фінансово-правова відповідальність у бюджетній сфері – це самостійний вид юридичної відповідальності, що виник у сфері фінансових відносин і входить до предмета регулювання фінансового права.

Список використаних джерел

1. Гетманець О. П. Завдання науки фінансового права в умовах розвитку господарських відносин в Україні. *Форум права*. 2020. № 1 (60). С. 6-12.
2. Уткіна М. С. Методи забезпечення функціонування фінансової системи України. *Європейські перспективи*. 2018. № 1. С. 65-69.
3. Ковальчук А. Т. Фінансове право: проблеми утвердження та ефективного застосування. *Публічне право*. 2017. № 1. С. 10-17.
4. Назар Ю. С., Проць І. М. Адміністративна та фінансово-правова відповідальність за порушення бюджетного законодавства : монограф. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ. 2018. 172 р.
5. Кучерявенко М. П. Фінансове право: підручник. Харків : Право. 2013. 400 с.
6. Ярошенко А. С. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства в галузі насінництва й розсадництва. *Право і суспільство*. 2015. № 3. С. 120-124.
7. Костенко О., Ярошенко А. Здійснення державного контролю у сфері публічних закупівель. *Право України*. 2020. № 10. С. 171-183.
8. Костенко О. М. Проблемні питання здійснення моніторингу публічних закупівель Державною аудиторською службою України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 1. С. 119-124.
9. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50. С. 1778.
10. Шутлів Д. С. Державний примус у сфері бюджетних відносин : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя, 2018. 18 с.
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст. 1122.
12. Резворович К. Р., Юнін О. С., Круглова О. О. та ін. Фінансово-економічна безпека: теоретико-правові аспекти: навч. посібник. Дніпро : Видавець Біла К.О. 2019. 195 с.

Надійшла до редакції 14.12.2021

References

1. Hetmanets', O. P. (2020). Zavadannya nauky finansovoho prava v umovakh rozvytku hospodars'kykh vidnosyn v Ukrayini [Tasks of the science of financial law in the development of economic relations in Ukraine]. *Forum prava*, № 1 (60), pp. 6-12. [in Ukr.].
2. Utkina, M. S. (2018). Metody zabezpechennya funktsionuvannya finansovoyi systemy Ukrayiny [Methods of ensuring the functioning of the financial system of Ukraine]. *Evropeyskiye perspektivy*, № 1, pp. 65-69. [in Ukr.].
3. Koval'chuk, A. T. (2017). Finansove pravo: problemy utverdzhennya ta efektyvnoho zastosuvannya [Financial law: problems of approval and effective application]. *Publichne pravo*, № 1, pp. 10-17. [in Ukr.].
4. Nazar, Yu. S., Prots', I. M. (2018). Administratyvna ta finansovo-pravova vidpovidal'nist' za porushennya byudzhethnoho zakonodavstva [Administrative and financial-legal responsibility for violation of budget legislation] : monohraf. L'viv : L'viv. derzh. un-t vnutr. sprav, 172 p. [in Ukr.].
5. Kucheryavenko, M. P. (2013). Finansove pravo [Financial law] : pidruchnyk. Kharkiv : Pravo, 400 p. [in Ukr.].
6. Yaroshenko, A. S. (2015). Administratyvna vidpovidal'nist' za porushennya zakonodavstva v haluzi nasinnystva y rozsadnystva [Administrative liability for violations of legislation in the field of seed and nursery]. *Pravo i suspil'stvo*, № 3, pp. 120-124. [in Ukr.].
7. Kostenko, O., Yaroshenko, A. (2020). Zdiysnennya derzhavnogo kontrolyu u sferi publichnykh zakupivel' [Implementation of state control in the field of public procurement]. *Pravo Ukrayiny*, № 10, pp. 171-183. [in Ukr.].
8. Kostenko, O. M. (2018). Problemni pytannya zdiysnennya monitorynhu publichnykh zakupivel' Derzhavnoyu audytors'koyu sluzhboyu Ukrayiny [Problematic issues of monitoring public procurement by the State Audit Service of Ukraine]. *Naukovyy visnyk Dnipropetrovs'koho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*, № 1, pp. 119-124. [in Ukr.].
9. Byudzhethny kodeks Ukrayiny vid 08.07.2010 [Budget Code of Ukraine of July 8, 2010]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*. 2010. № 50, pp. 1778. [in Ukr.].
10. Shutliv, D. S. (2018). Derzhavnyy pryumus u sferi byudzhethnykh vidnosyn [State coercion in the field of budgetary relations] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Zaporizhzhya, 18 p. [in Ukr.].
11. Kodeks Ukrayiny pro administratyvni pravoporushennya vid 07.12.1984 [Code of Ukraine on

Administrative Offenses of December 7, 1984]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady URSR*. 1984. № 51, art. 1122. [in Ukr.].

12. Rezvorovych, K. R., Yunin, O. S., Kruhlova, O. O. ta in. (2019). *Finansovo-ekonomichna bezpeka: teoretyko-pravovi aspekty* [Financial and economic security: theoretical and legal aspects] : navch. posibnyk. Dnipro : Vydavets' Bila K. O., 195 p. [in Ukr.].

ABSTRACT

Vitaliy Kozin. Administrative and financial-legal liability as types of legal liability for offenses in budget area. The article deals with the study of legal issues of differentiation of administrative and financial-legal liability as types of legal liability for offenses in the public sector.

The purpose of the article is to determine the legal nature of legal liability in the public sector, in particular, to distinguish between the concepts of administrative and financial and legal liability for budget offenses.

It has been noted that the legislative changes that have taken place in Ukraine since independence allow us to talk about financial and legal liability as an independent type of legal liability. In addition, the Institute of financial law is currently in its infancy, which means that there are problems that require legislative elaboration. However, in the legal literature, there is a point of view that its legal nature is administrative and legal in nature, and financial and legal liability is a type of administrative liability.

The article states that a budget violation is a committed violation of budget legislation, other normative legal acts regulating Budget legal relations, and contracts on the basis of which funds are provided from the budget, the action or omission of a financial body, the main administrator of budget funds, the administrator of budget funds, the recipient of budget funds, for the commission of which the Budget code of Ukraine provides for the use of budget enforcement measures. Budget enforcement measures for committing a budget violation are applied by the financial authorities and Treasury bodies of Ukraine (officials) on the basis of a notification from the state financial control body.

The author has concluded that financial and legal liability in the public sector is an independent type of legal liability. The main criterion that indicates the independence of financial and legal responsibility is the independence of financial law, as well as the specifics of the subject and method of legal regulation of financial law.

Keywords: *administrative liability, financial and legal liability, budget legislation, budget offense, budget area.*

УДК 342.951

DOI: 10.31733/2078-3566-2021-4-215-221

Вікторія ПАРХЕТА ©

аспірант

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ДОРОЖНЬОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

У статті на виконання завдань дослідження з'ясовано теоретико-правові наукові позиції щодо розуміння поняття «публічного адміністрування», розкрито сутність та зміст публічного адміністрування в сфері дорожньої інфраструктури. Наведено ознаки, що зумовлюють необхідність та доцільність регулювання публічного адміністрування у сфері дорожньої інфраструктури в Україні нормами адміністративного права.

Ключові слова: *публічне адміністрування, дорожня інфраструктура, сфера дорожньої інфраструктури, публічне адміністрування в сфері дорожньої інфраструктури.*

Постановка проблеми. В Україні регулювання відносин у сфері діяльності автомобільного транспорту належить до пріоритетних напрямів внутрішньої політики держави. Створення правових стимулів щодо розвитку автомобільної транспортної системи є одним з основних резервів підвищення добробуту суспільства, його

© В. Пархета, 2021

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-2774-4790>

k_appad@dduvs.in.ua